

PTICE SELICE

Prirodoslovlje

Ana Božanović

Zašto ptice lete na jug?

- Najpoznatije selice
- Zima, hladnoća
- Genetski faktor
- Promjene u razini hormona
- Nedostatak hrane
- Parenje i razmnožavanje
- Veličina jedinke
- 60%

Kako ptice određuju kada da krenu na put?

- Ornitologija
- Dužina dana
- Skraćeni dani

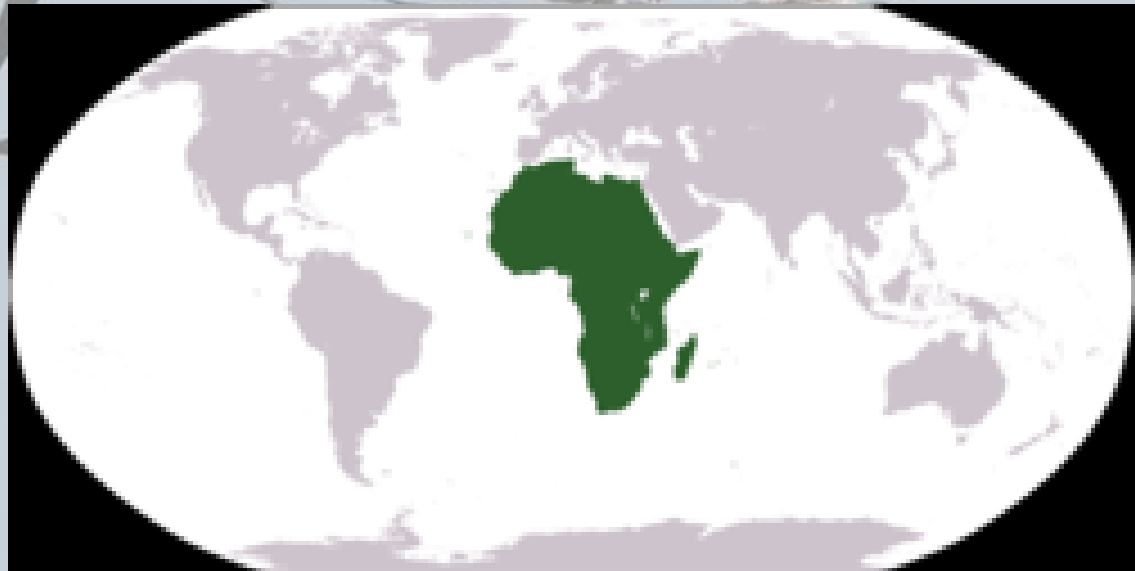
Kako ptice znaju kuda da lete?

- sposobnost nepogrešivog pronalaženja odredišta
- ogromne razdaljine, bez odmora
- „satovi i kompasi”
- planinski lanci, rijeke, sunce, mjesec, zvijezde, magnetsko polje
- Odrasle jedinke

Kuda idu ptice selice?

- stalno mjesto „zimovanja“
- Afrika i Bliski istok
- Južniji i topliji krajevi kontinenta
- PRIMJER!
- Selidba
- Dobar uvjet
- Vid
- urođeno

Ptice

- 10000 različitih vrsta ptica
- 1800 selica na duge staze
- Kraće staze
- 400 ptica - 200
- Ugroženost ptica
- 8.-9. svibanj

Let ptica

- 100 km
- 30-50 km/h
- Sokol – 250 km/h
 - 2-10 sati i više
- Manje i veće udaljenosti
- Neke putuju i više od mjesec dana

Organizacije prilikom letenja

- Pojedinačno
- U paru ili više parova

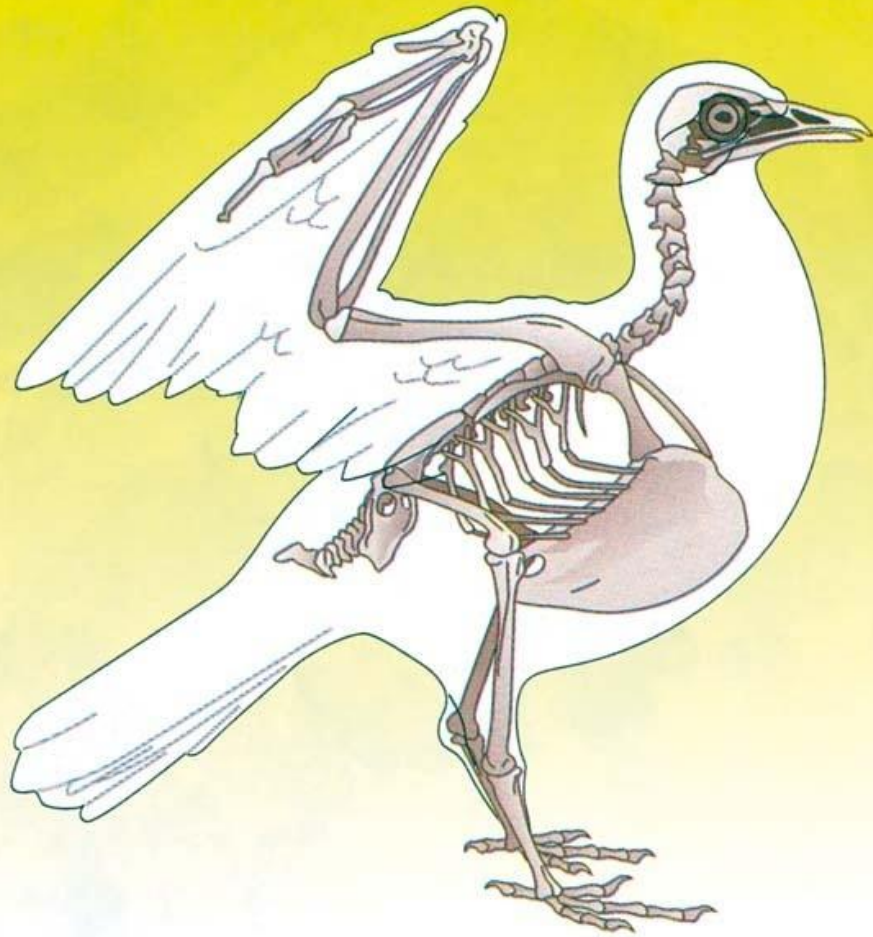

- Organizirana(klin) i neorganizirana jata

Prehrana ptica

- Ptice kraćih relacija
- Ptice dužih relacija
- Zašto jedu kamenčiće?

Prilagodba

- Krila
- Šuplje kosti
- Prsni mišići
- Pluća

Crvenađaci

- Crvenađac kao primjer ptice selice koja ipak za vrijeme seljenja bude u Hrvatskoj.
- Kako je to moguće? Prstenovanje, S-J

Prstenovanje

- 19.st - aluminijski
- Izgled prstena
- Znanstvene svrhe
- Očitavanje prstena

ZANIMLJIVOSTI

- Putovanje noću
- arktičke polarne čigre - oko 35000 km
- Ždral i labud kreću se najvećim visinama
- Ždral i labud - preko 8000 metara

ZANIMLJIVOSTI

- ženka jedne vrste šljuka - 11.500 km
 - od Aljaske do Novog Zelanda
 - jedna od više njih opremljenih s odašiljačem
 - rekord u neprekidnoj dužini leta ptica selica
- 50 milijardi ptica
 - oko 5 milijardi između Evrope i Afrike

A large flock of birds, likely swallows, is captured in flight against a clear, light blue sky. The birds are scattered throughout the frame, with some in the foreground and others further away, creating a sense of depth and movement. The birds have dark wings and lighter bodies, and their wings are spread in various stages of the flight cycle.

Hrvatske ptice selice

(Zbog njihove mnogobrojnosti navest
ćemo samo neke.)

Kukavica

- Otvorena područja sa šumarcima i grmljem, močvare
- 33 cm
- 105-130 g
- Afrika
- Mladunci

Lastavica

- Naselja
- 19 cm
- 16-25 g
- Rašljast rep
- rubna pera
- Afrika

Ševa

- Smeđe ruho
- Stražnji nokat
- Pjev razvijen
- Sjemenke, kukci
- 19 cm

Kukmasta ševa

- Euroazija
- Afrika
- savane, pustinje, tundre, farme, ali i morska obalna područja i planine do 4000 m
- 91 vrsta

Poljska ševa

Roda

- 102 cm
- 3000-3500 g
- Promuklo siktanje
- Livade s vodenim površinama
- Gnijezda
- Mladi
- Afrika

Sokol

- Krila
- Gnijezda
- Plijen
- Mladi
- Izgled ženke

Grmuša pjenica
Lastavica pokućarka
Mala čigra
Mrki sokol
Obični kamenjar

Patka žličarka
Šareni čvorak
Škanjac Osaš
Trstenjak cvrkutić
Veliki svračak

© Stanislav Harvanec, www.birdphotoworld.sk

Zelenoga guša
Zlatna vuga
Zlatovrana modrulja
Žalar ciganin

Ipak, kad se pticama učini da će zima biti blaga neke niti ne odlaze, a po tome su kod nas poznate...

- ševa, čaplja, patka, škanjac, galeb i čvorak

Povratak

- od trećeg mjeseca - do kraja svibnja.
- smrtno stradale i nikada se više ni neće vratiti
- Prstenovanje – kamo idu
- Srednja i južnu Afriku, ali ne najkraćim putem već kroz istočni Balkan, Tursku i Sueski kanal. put prema jugu, a neke prate tok rijeke Nila i dolaze do središnje Afrike

-
- A large flock of birds, likely swallows or similar small birds, is captured in flight against a clear, light blue sky. The birds are scattered across the frame, with some in the foreground and others further away, creating a sense of depth and movement. The birds have dark wings and lighter bodies, and their wings are spread in various stages of flight.
- <http://www.bvo.zadweb.biz.hr/pages/ptice/ptice%20pojedinačno/ptice%20-%20pojedinačne.htm>
 - <https://hr.wikipedia.org/wiki/Ptice>

• **HVALA NA POZORNOSTI!**
Božanović Ana

